

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΗΛΙΑ ΑΓΙΑΝΝΙΤΗ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ – ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2010

Σεβασμιώτατε Πάτερ και Δέσποτα,

Θα μου επιτρέψετε τούτη την ώρα πριν αρχίσω την ομιλία μου να μνημονεύσουμε με σεβασμό τον μακαριστό προκάτοχό Σας και πνευματικό πατέρα όλων μας, τον Μητροπολίτη κυρό Χρυσόστομο. Τον άνθρωπο εκείνο του Θεού που δεν έκανε θόρυβο, γιατί ήταν σημαντικός. Που **αγαπούσε τα παιδιά, την χορωδία και τις εκδηλώσεις της**. Στην αγάπη και στην αγκάλη του Θεού που ήδη βρίσκεται, είμαι βέβαιος ότι θα χαίρεται και απόψε η ψυχή του.

Επίσης θα μου επιτρέψετε να Σας εκφράσω υικώς τις ευχαριστίες μου για την ανάθεση σ' εμέ της ομιλίας. Σας ευχαριστώ για την τιμή.

Η αποψινή εορταστική εκδήλωση διοργανώθηκε από τα παιδιά της Χορωδίας – Ορχήστρας της Ιεράς Μητροπόλεώς μας εν όψει της μεγάλης Εορτής της 25^{ης} Μαρτίου.

Λαμπρή και διπλή γιορτή για εμάς τους Έλληνες Ορθοδόξους Χριστιανούς.

Γιορτή της ελευθερίας όλου του κόσμου

- από τα δεσμά του θανάτου και

- του γένους μας απ' τα δεσμά μακροχρόνιας υποταγής και δουλείας.

Ο Θεός κρατά την υπόσχεσή Του προς τον άνθρωπο, ο οποίος κατόπιν «μιας αθέσμου συμβουλής», καταχρώμενος του δώρου της ελευθερίας, διασπά τη ζωτική σχέση του με τον Θεό.

Ο κάποτε βασιλέας όλων των κτισμάτων του Θεού, απογυμνωμένος πλέον της θειικής δόξας, περιφέρεται έξω απ' τον Παράδεισο, αλλοτριωμένος, απαξιωμένος, ντροπιασμένος και στερημένος της αγάπης του Θεού.

Ο Θεός, όμως, κρατά την υπόσχεσή του και για τον «αποικισθέντα του παραδείσου άνθρωπο» «έφθασε καιρός», ο καιρός του Ευαγγελίου. Ο Αρχάγγελος του Ευαγγελισμού και η Ευαγγελίστρια Παναγία μεταφέρουν στον κόσμο και στον άνθρωπο μήνυμα:

- Ελπίδας
- Καταλλαγής
- Ειρήνης
- Χαράς
- Ελευθερίας
- Αγάπης και
- Αναστάσεως

Φέρουν το αποκαλυπτικό μήνυμα της ένσαρκης καλοσύνης του Θεού. Ότι ο Θεός μας αγάπησε, μας αγαπά στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού.

Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ και η Θεοτόκος Μαρία αποκαλύπτουν

- ❖ την προ-αιώνια βουλή του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου
- ❖ την καινούργια Διαθήκη,
- ❖ τον ένσαρκο διάλογο Θεού και ανθρώπου.

«Σήμερα χαράς Ευαγγέλια» θα ψάλλουμε στην Εκκλησία, γιατί το μοιραίο εκείνο δειλινό της παρακοής παραχωρεί πλέον τη θέση του «εις την αύγην μυστικῆς ἡμέρας».

«Ἐφθασεν ὁ καιρός», ο καιρός της ευδοκίας του Θεού σε μας, της συναντήσεως των δύο ελευθεριών, του Θεού και του ανθρώπου. Η καινούργια ζωή της ελευθερίας και της Αναστάσεως ανοίγεται πλέον για τον κάθε άνθρωπο μέσα στη χάρη του Θεού.

Απόψε, όμως, μας κάλεσαν οι χαρμόσυνες και μελωδικές φωνές των παιδιών της χορωδίας, όπως χρόνια τώρα, **σ' ένα ευλαβικό μνημόσυνο στο μεγάλο και ηρωικό γεγονός του 1821**, στο οποίο οφείλεται η εθνική μας παλιγγενεσία.

«Μνημονεύω» στη γλώσσα της Εκκλησίας σημαίνει:

- ❖ αγαπώ πρόσωπα και γεγονότα
- ❖ τιμώ πρόσωπα και γεγονότα
- ❖ διδάσκομαι από πρόσωπα και γεγονότα.

Η αποψινή εκδήλωση είναι και μία έκφραση ευγνωμοσύνης και ευχαριστίας προς όλους εκείνους, οι οποίοι προσέφεραν τους εαυτούς τους και τα αγαθά τους για την απόκτηση του πολύτιμου δώρου του Θεού, της «ελευθερίας».

Η ευγνωμοσύνη και η ευχαριστία είναι Θεού πράγματα, προνόμιο αυτών που έχουν χάρη, που είναι χαριτωμένοι. όπως τούτα τα παιδιά...

Να ζωντανέψουμε, λοιπόν, απόψε τη μνήμη μας και ευγνώμονα να αναλογισθούμε τις θυσίες των μεγάλων αγωνιστών της ελευθερίας μας. Να αφήσουμε τη σκέψη μας να πετάξει:

- σε κλέφτικα λημέρια
- μπαρουτοκαπνισμένες φουστανέλες
- πυρπολημένες ναυαρχίδες
- σε «Ελεύθερους Πολιορκημένους»
- σε Κρυφά Σχολεία
- σε αγώνες απροσκύνητων ανθρώπων που τα έδωσαν όλα για την αποτίναξη της ασήκωτης σκλαβιάς.

Να αφήσουμε τα ματιά της ψυχής μα να δουν το Σούλι, τα Ψαρά που έπεσαν νεκρά, αλλά και τα κάστρα του Μοριά να στέκονται περήφανα κι ορθά.

Να ακούσουμε την εμπυχωτική, ορμητική και πατριωτική φωνή του Ρήγα Φεραίου: «Ως τότε παλικάρια να ζώμεν στα

στενά μονάχοι σαν λιοντάρια σταις ράχαις στα βουνά...
Καλλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια
σκλαβιά και φυλακή...»

Στη μεγάλη νύχτα της αναμονής ένα όνειρο είχαν ο
Κολοκοτρώνης ή ο Μακρυγιάννης, ο Μάρκος Μπότσαρης ή ο
Καραϊσκάκης, ο Μιαούλης ή ο Κανάρης, ο Παπαφλέσσας ή ο
Αθανάσιος Διάκος, η Τζαβέλαινα ή η Μπουμπουλίνα...

Ένα όνειρο είχαν ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε' ή ο
Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Σαμουήλ στο Κούγκι ή ο Κοσμάς
ο Αιτωλός, όπως και άλλοι πολλοί επώνυμοι κα ανώνυμοι
αγωνιστές...

Ένα όνειρο... ότι μέσα απ' την κόλαση η Ανάσταση θ'
ανθίσει. Η ελευθερία θα 'ρθει.

Το Γένος μας έζησε 400 χρόνια σκλαβιάς, βόγκου
θανάτου, μαρτυριών, ταπεινώσεων και εξευτελισμών. Αυτές οι
συνθήκες το έφεραν στο «έξαπορηθῆναι καὶ τοῦ ζῆν» «ἐγγύς
θανάτου». Ωστόσο, **υπήρχε ως δύναμη ζωής η πίστη.**

Η πίστη, δηλαδή η Εκκλησία, ήταν και πατρίδα, που
φύλαξε στην αγκαλιά της το Γένος των Ελλήνων και το έφερε
στο γλυκό ξημέρωμα και στην εθνική ανάσταση του 1821.

Τι απέμεινε τότε, μετά την άλωση της Πόλεως;

Έμεινε η Θεία Λειτουργία, η Μεγάλη Εβδομάδα, που
παίρνει όλο τον υπόδουλο λαό, τον μυσταγωγεί και τον φέρνει
διά του πάθους του στο γεγονός της Αναστάσεως.

Έμεινε η εσωτερική βεβαιότητα ότι κάτι υπάρχει που δεν χάνεται. Μια παρηγοριά που το συντροφεύει στη σκλαβιά του και καταργεί τον θάνατο. Αυτό φαίνεται και ψηλαφείται στο

- πως ο πιστός λαός έζησε στη μακραίωνα περίοδο της σκλαβιάς
- πως αντιστάθηκε πνευματικά και σωματικά
- πως έκλαψε, τραγούδησε τον πόνο του
- αγωνίστηκε, θυσιάστηκε, κυφορώντας πάντοτε μέσα στην καρδιά του τον πόθο της ελευθερίας... την Μεγάλη Ιδέα ότι «πάλι με χρόνους με καιρούς...».

Η προσευχή διαρκής στα χείλη των Ελλήνων: «Βοήθα, Παναγιά μου, για να γλιτώσουμε κι όλα σου τα καντήλια, Παναγιά μου, θα στ' ασημώσουμε».

Από πολλούς διατυπώθηκε το ερώτημα:

Πως ήταν δυνατόν άνθρωποι 400 χρόνια

- ο υπόδουλοι
- ο πτωχοί, πάμπτωχοι
- ο ανοργάνωτοι, χωρίς τα απαραίτητα εφόδια
- ο εξαθλιωμένοι

να ξεκινήσουν έναν τέτοιο άνισο αγώνα;

Είναι γεγονός ότι ευνόησε τον αγώνα και η επικρατούσα πλέον ιδέα περί της αυτοδιαθέσεως των λαών. Ωστόσο όμως, τους δικούς μας προγόνους, που δεν είχαν πατρίδα, κάτι ανώτερο και δυνατότερο τους έσπρωχνε να μπουν σ' αυτόν τον αγώνα. Κάτι τους έδινε ελπίδα, έστω και αν αυτή δεν υπήρχε με

την ανθρώπινη λογική. Ένα άλλο ήθος **εμπότιζε, αλλοίωνε και ξεσήκωνε** τους Έλληνες. Αυτό το ήθος το διακρίνουμε στη ζωή και στα λόγια των ίδιων των μεγάλων ηρώων του Γένους.

Όπου ο Σταυρός και η Εκκλησία διαμόρφωναν τη ζωή τους, τους ενέπνεαν στις αποφάσεις τους. Ο Σταυρός και η Εκκλησία ήταν η δύναμή τους. Γι' αυτό και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, όταν άρχισε την Επανάσταση, πήρε δύο ξύλα και τα έκαμε Σταυρό. Τον ύψωσε και φώναξε σε όλους: «Τα πρωτεία στον Σταυρό και δόξα στους σταυρωμένους όλων των αιώνων».

Ακολούθησε, εκείνος και το Γένος μας, την πορεία του Σταυρού και είχε ως αποτέλεσμα τη νίκη, την ανάσταση και την παλιγγενεσία του έθνους μας.

Αλλού πάλι έλεγε:

«Όταν πιάσαμε τα όπλα, είπαμε πρώτα υπέρ πίστεως, πατρίς δεν υπήρχε».

Αλλά και ο άλλος ο μεγάλος μάρτυρας της πίστεως και της πατρίδος ο Μακρυγιάννης ξεκίνησε αυτόν τον αγώνα **διά την πατρίδα και τη θρησκεία**. «Να ελευθερωθεί -με τη δύναμη του Θεού- η πατρική μας γης και να δοξαστεί τ' όνομά του και να λαμπρυνθεί ο Σταυρός της Ορθοδοξίας». Ο Μακρυγιάννης συνομιλούσε με τους Αγίους, τους ζητάει το λόγο, κλείνει συμφωνίες μαζί τους. Η παρουσία του Αϊ-Γιάννη είναι άμεση και χειροπιαστή στη ζωή του.

Για τον Μακρυγιάννη οι Έλληνες είναι ένας νέος Ισραήλ, αφού είχε τη συνείδηση ότι **«ο Θεός ηγείται αυτών»**. Πολλές

και χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις, που βεβαιώνει ο ίδιος αυτή την άμεση παρουσία του Θεού. Όταν πολεμούσαν τον Κιουταχή στον Πειραιά γράφει: «Είδε ο αρχηγός Γκόρδον τον κίντυνον και πήρε τους συντρόφους του και την αρχηγίαν του και μπήκε εις το καράβι. Του λέγω· Κόπιασε η γενναιότη σου και σ' αυτήνη τη μπατάγια τη σημερινή, θα γένει ο Θεός αρχηγός. Τι θα κάμεις, μου λέγει, σε τόσο πλήθος Τούρκων; Είναι ο Θεός, του λέγω, και κάνει ο ίδιος. Είναι δυνατός ο Θεός, όπου μας προστατεύει».

Ο Μεγάλος αυτός Έλληνας είχε ακόμη επίγνωση ότι η ελευθερία ή όποιο άλλο απόκτημα είναι καρπός και επιβράβευση της αρετής. Γι' αυτό και έθετε το ερώτημα: **«Έχουμε αρετή να ελευθερώσουμε την πατρίδα;»**. Και όταν έβλεπε τις αδικίες, έλεγε: **«Είμαστε ανάξιοι της λευτεριάς»** και τότε παρακαλούσε: **«Θεέ, δώσε μας γνώση και αρετή να σωθούμε, να μην χαθούμε παράωρα...»**.

Η αγάπη για τον Θεό και την ελευθερία της Πατρίδος είναι κυρίαρχες έννοιες συνταιριασμένες στις ψυχές όλων αυτών των ηρώων. Πνεύμα φιλοζωίας δεν τους κυρίεψε ποτέ. Είναι χαρακτηριστική η επιστολή του Μακρουγιάννη, που απέστειλε το 1834 προς τον βασιλέα. Του ζητάει «να κοπεί ο μισθός του όλος και να δοθεί στις χήρες και τα ορφανά των ανδρείων στρατιωτικών και των τιμίων πολιτών, όπου εθυσίασαν και την ιδίαν ζωήν των με μεγάλη ευχαρίστηση για να δουν μίαν ημέραν την πατρίδα τους ελευθέραν... γιατί τώρα μετά την απελευθέρωσιν της πατρίδος, βλέπω να περιπατούν

στους δρόμους γυμνοί και ξυπόλυτοι. Βλέπω χήρας και ορφανά να ζητούν έλεος δια να παρηγορήσουν την πείνα τους και με δάκρυα στα μάτια να περιφέρονται και να προξενούν εντροπήν εις την αχάριστον πατρίδα, διά την οποίαν έχασαν τους άνδρας των...»

Και συνεχίζει «Εκείνοι, όπου τους γνωρίζουν και ημπορούν να πληροφορήσουν την κυβέρνησιν, κρύπτουν την αλήθεια και φροντίζουν μόνον να δώσουν τας ανταμοιβάς εις τους δούλους και κόλακάς των, εις ανθρώπους αναξίους, εις τους οποίους η πατρίς δεν γνωρίζει κανένα χρέος... Μα την πατρίδα μου, βασιλέα μου, η γύμνωσις και η απελπισία αυτών δεν με αφήνει να κοιμηθώ ησύχως όλην την νύκτα...»

Χάρη στην πίστη αυτών των ανθρώπων, **ο Θεός κρατά την υπόσχεσή που έδωσε στον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη υπογράφοντας την ελευθερία της Ελλάδος.** Ελευθερώνονται ελληνικές επαρχίες και δημιουργείται το Ελληνικό Κράτος. Ελεύθερο πλέον, στις 15 Μαρτίου του 1838 καθιερώνεται ο εορτασμός της εθνικής παλιγγενεσίας στις 25 Μαρτίου, ημέρα και του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, θέλοντας να τονίσουν τότε οι Ορθόδοξοι Έλληνες **τον συμβολισμό** Ευαγγελισμού και εθνικής Παλιγγενεσίας. Στη συνείδηση των υποδούλων Ελλήνων το μήνυμα του Ευαγγελισμού ισοδυναμούσε με το μήνυμα της Επανάστασεως και το οποίο συνοψίζετο σε μια λέξη: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

189 χρόνια έχουν ήδη περάσει από την επανάσταση του 1821. Σήμερα, φαίνεται, ότι οι πόλεμοι και οι αιχμαλωσίες έχουν αλλάξει μορφή, είναι άλλου είδους.

Στους καιρούς μας, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, οι ιδέες διαρθρωμένες σε κοσμοθεωρίες και συστήματα παντός είδους θέλουν να κατευθύνουν τη ζωή του κόσμου.

Σήμερα οι κυριότερες μάχες, οι πλέον αποφασιστικές, δίδονται αλλού. Δεν διεκδικούνται εδάφη τόσο όσο το ιερότατο έδαφος: **η προσωπικότητα του ανθρώπου**. Την ψυχή του θέλουν και τη ζωή του ζητούν να ορίσουν, να δουλώσουν. Γύρω από αυτό το σπουδαιότερο οχυρό διεξάγεται ο αγώνας. Η απειλή στρέφεται πλέον εναντίον της ελευθερίας του προσώπου. Και όλα αυτά σε μία εποχή που γίνεται πολύς λόγος για την σπουδαιότητα

της ελευθερίας

της δημοκρατίας

της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και
των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Όλες αυτές οι ιδέες φαίνεται να επηρεάζουν και την δική μας πατρίδα. Έτσι στο όνομα της αυτονομίσεως και της ψευδο-ελευθερίας μας θέλουμε να αποτινάξουμε όλες τις δεσμεύσεις.

✓ Να αποτινάξουμε τη δέσμευση προς τον Θεό και την Εκκλησία Του όπως και προς όλα τα σύμβολα που μας τα θυμίζουν.

✓ Να αποτινάξουμε

⇒ την δέσμευση προς την πατρίδα

⇒ την δέσμευση προς την οικογένεια

Δεν θέλουμε να έχουμε ιδανικά και πίστεις, αλλά ιδέες και ιδεολογίες. Θέλουμε να είμαστε αδέσμευτοι και ασύνδετοι.

Σεβασμιώτατε Πάτερ και Δέσποτα,

Μια μικρή χώρα στον παγκόσμιο χάρτη είναι η πατρίδα μας. Πτωχή ήταν πάντοτε, αλλ' ωστόσο κατείχε ως πλούτο τον πολιτισμό, τις παραδόσεις της και την ευσέβειά της, ώστε να ομολογείται ότι «παν ό,τι έχει σήμερα η πεπολιτισμένη ανθρωπότης είναι ελληνικόν»

189 χρόνια μετά την Επανάσταση του 1821 διερωτώμαι ποια θέση θα κρατούσε ο Μακρυγιάννης απέναντι σ' όλα αυτά.

- ✓ Όταν θα έβλεπε εμάς τους Νεοέλληνες και την πίστη και την πατρίδα και τα ιδανικά για τα οποία επολέμησαν εκείνοι να μην τα εκτιμούμε όσο θα έπρεπε.
- ✓ Όταν θα άκουγε, 189 χρόνια μετά το '21, ότι κινδυνεύει η εθνική μας οντότητα και ότι διακυβεύεται η εθνική μας αξιοπρέπεια εξαιτίας της υφισταμένης οικονομικής κρίσεως.

Θέλω να πιστεύω ότι επειδή ήταν άνθρωπος σοφός και συνετός, φιλόθεος και φιλόπατρις, θα έλεγε και πάλι όπως τότε: «ότι χωρίς αρετή και θρησκεία δεν σχηματίζεται κοινωνία ούτε πατρίδα» και ακόμη ότι «τούτη την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί, και σοφοί και αμαθείς και πλούσιοι και πτωχοί και πολιτικοί και στρατιωτικοί και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι... ο καθείς... να την φυλάττομεν κι όλοι μαζί και εις το εξής να

μάθομεν γνώση και αρετή, αν θέλομεν να φτιάσομεν χωριόν,
να ζήσομεν όλοι μαζί...

Να μάθομεν τι θα πη πατρίδα

τι θα ειπή θρησκεία,

τι θα ειπή φιλοτιμία

αρετή

τιμιότη.

Αυτά λείπουν»

- Ας ακούσουμε, λοιπόν, τη φωνή του.
- Ας ενωτιστούμε τα λόγια του και
- ας ανάψουμε ένα κεράκι στην ιερή μνήμη όλων εκείνων που πήραν τα βουνά για να υπερασπιστούν **την προσωπική και εθνική μας αξιοπρέπεια.**